

דברי תורה

ושיחות קודש

פרשת וישלח תשפ"ב

תוכן העניינים

- ליל ש"ק וישלח תשפ"א
- סעודה שלישית וישלח תשפ"א
- קידושא רבה ויצא תשפ"ב
- סעודה שלישית ויצא תשפ"ב
- שיעור בספר התניא/ פרק ד
- אחר הבדלה מוצש"ק ויצא תשפ"ב/ הרה"ק רבי מנחם מאמשינאווי זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאווי רחוב חזון איש 76

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאווי 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאווי 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקי 10 Maple ter.

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

052-762-8803

Y0527628803@gmail.com

ואלה יעמדו על הברכה אשר נשאם

לבם לסייע בהפצת המעיינות

הרה"ח ר' נתן פנחס ערליך שליט"א – בארא פארק לרגל הולדת הנכדה בת לחתנו ר' ישראל פאלק שליט"א
הרה"ח ר' ישראל פאלק שליט"א – בארא פארק לרגל הולדת הבת
הרב משולם זלמן לייפער שליט"א – בני ברק לע"נ זקינו כ"ק אדמו"ר מטעממשוואר ארה"ב הרה"צ רבי יוסף מאיר בן הרה"צ רבי משולם זלמן זצוק"ל גלב"ע כ"ב כסלו תשע"ט
הרה"ח ר' אברהם מנחם קנאפלער שליט"א – ירושלים לרגל הולדת הבן
הרה"ח ר' אברהם מאזעסאן שליט"א – ביתר לרגל הולדת הנכד
הרה"ח ר' יהודה רבניצר שליט"א – בני ברק מרבני ישיבת טל תורה לע"נ חותנו ר' יהושע העשיל ב"ר יעקב נטע ז"ל גלב"ע י"ז כסלו תשע"ב
לע"נ הרה"ח ר' חיים בן ציון רוזנפלד ז"ל בן הרה"ח ר' יוסף יצחק ז"ל מחסידי אמשינאווי בווארשא גלב"ע י"ד כסלו נדבת משפחת רוזנפלד

ליל שבת קודש פרשת וישלח תשפ"א לפ"ק

יעקב אבינו לקרוא לו בכל הפרשה בלשון 'אדוני', וכל זאת כדי שירגיש ריחוק ממנו.

וזה מאמר הכתוב, הצילני נא מיד אחי מיד עשיו, שביקש מהקב"ה שיצילהו מן האחווה וגם מרשעתו של עשיו. וזהו לשון וירא יעקב 'ויצר' לו, כדרך שהאדם הוא במקום 'צר' שאינו יכול לנטות לשני הצדדים, כן היה יעקב במקום צר מחד היה לו הפחד מרציחה ומאידיך פחד מהאחווה, וביקש על שני אלה הענינים יחד, מיד אחי מיד עשיו.

ובשעה שרץ עשיו לקראתו בבחינת אחווה, וישקהו. אמרו חז"ל (בראשית רבה ע"ח, ט) שנקוד על וישקהו לגלות לנו שבאמת רצה לנשכו. ודבריהם עמקו בזה מאוד, שמחמת שבאותה שעה באמת היה לב עשיו טוב עימו, על כן הרגיש יעקב בנשיקה זו כמו נשיכה ממש.

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום וגו', הצילני נא מיד אחי מיד עשו וגו'. ובספה"ק קדושת לוי מבאר דעשו רומז ליצר הרע, ועל כן היה בקשת יעקב אבינו, הצילני נא שלא יהיה עשו בגדר של אחי. כי לפעמים בא היצה"ר בדמות שונא, ואז יותר קל להילחם עימו, אך כשבא היצר הרע בדרך של אח, בדרך אחווה ורעות, אזי קשה ביותר להילחם עימו, שכן בדרך זה מסית לעבירה חס ושלום, ולעין האדם מראה כאילו זה מצווה, ובזה מפילו בידו.

ובספר רמתים צופים להה"ק ר' שמואל שינאווער מתלמידי הרה"ק הר"ב מפשיסחא זי"ע ועוד, דיעקב אבינו היה ירא מעשיו משני פנים, הראשון, שלא יהרג בידי עשיו, והב' שלא יצטרך להשלים עמו ולהיות עמו באחווה, כי מכוער הוא לפני יעקב, להתחבר עם רשע. ומטעם זה הקפיד

כשהוא בגדלות, 'על הקטנים', אף על העת שהוא בקטנות.

ועפ"י דבריו הק' מבואר בספרים, שצריך תמיד להיות מוכן לימים החלשים שאף בעת שאין לו גדלות המוחין ימשיך להיות קשור להשי"ת, לכן תמיד יהא לו שני סוגי לימודים, אחד לימים הגדולים ואחד לימי הקטנות, שאם אין יכול ללמוד גפ"ת יהא לימודים קלים גם בעת שקשה לו להתרכז ואז ילמד משניות ותנ"ך וכדומה. וזהו מרומז כאן בקרא, ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו, והיה המחנה הנשאר לפליטה.

*

יש א מורא'דיגע ווארט מהרה"ק רבי מענדעלע מווארקי זי"ע שנאמר בתחילת הפרשה ארצה שעיר שדה אדום, ומבאר רש"י שמה שנאמר 'ארצה' הרי זה כאילו נכתב 'לארץ' שעיר, שכל תיבה שצריכה למ"ד בתחילתה הטיל לה הכתוב ה"א

וראה במדרש (עח, ט) מלמד שלא בא לנשקו אלא לנשכו ונעשה צוארו של אבינו יעקב של שיש וקהו שיניו של אותו רשע, ע"כ. ונראה לבאר ענין זה שנעשה צווארו כשיש, שזה מורה שלא נגע ולא פגע ביעקב האחוה של עשיו, ולא נתחבר עימו כלל, ונפרד ממנו לגמרי, וישב אל הר שעיר. ומכאן נלמד החשיבות להתחבר עם טובים.

*

ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה. הנה בספה"ק נועם אלימלך פרשת אמור מביא על דברי רש"י ז"ל להזהיר גדולים על הקטנים, שבעת שהוא בגדלות המוחין ועוסק בתורה ותפילה כראוי, יחשוב על הזמן שנופל לקטנות המוחין דהיינו בהבלי הזמן, וצריך לקשר עצמו בעת הגדלות בהשם יתברך ברוך עד שיהיה מחשבתו קשורה אף אחר שילך ממנה ההארה, וזהו 'להזהיר גדולים',

בסופה. והקשה דא"כ מה הרווחנו בזה שנכתב ה"א בסופה, יכתוב כרגיל הלמ"ד בתחילתה, ולא יצטרכו ליישב כלום.

ופירש הרה"ק רמ"מ זצ"ל שיש עדיפות לכתוב בסופה. שכן זה בא ללמדנו שאף כשיש לו לאדם דבר חשוב לדבר, ויכול לאומרה עתה או לאמרה מאוחר יותר, כל זמן שיכולים לעצור במילים, צריכים לעצור עד קצה היכולת.

ואכן כל עבודתו של הרמ"מ מווארקי היה על ידי שתיקה, ובעת שהיה יושב בשולחנו עם חסידיו לא היה מוציא הגה מפיו, אך היתה התעוררות גדולה עד מאד אצל כל חסידיו, ותלמידו הרה"ק בעל תפארת שמואל

מאלכסנדר [הוא היה הממשיך של אחיו בעל ישמח ישראל זי"ע] כותב בספרו שישנם ג' דרכים בצדיקים, א' עובד את ה' במעשה, וכל מי שרואה את מעשיו יקח ממנו לעבוד את ה', וב' שעובד את ה' בדבור, וע"י ששומעים ממנו דברים היוצאים בקדושה וטהרה, מטיבים מעשיהם ועושים תשובה, וג' יש צדיק שעובד את ד' במחשבה, וקשור במחשבתו בדביקות נפלא כל כך עד שכל מי שרואה את פניו כמלאך אלקים צבאות, זוכה לתשובה גדולה וליראה ולאהבת ה'. והתפארת שמואל מסיים, שכל מי שזכה לראות פני הצדיק יסוד עולם הרה"ק רמ"מ מווארקע, יוכל להבין שיש מציאות כזאת.

סעודה שלישית פרשת וישלח תשפ"א לפ"ק

הקליפות, ויעקב ידע שעשו יכול לרמות אנשים כמ"ש כי ציד בפיו, וממילא היה ירא שאם ישלח אליו אנשים, יצליח עשו לשלוט עליהם ולמשוך אותם אליו, ובשביל זה שלח לו דווקא מלאכים, שאין להם בחירה. וכ"ק אאזמו"ר זצללה"ה הוסיף על זה בביאור המשך הכתובים, ויצו אותם לאמר כה תאמרון לאדוני לעשו, הטעם שקרא לו 'אדוני', כיון שחשב כיון שנמצא במצב כזה, אולי אי אפשר להצילו רק ע"י כבוד. כמו שמצאנו אצל יתרו שנאמר, אני חותנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה וגו', ופי' רש"י אם אין אתה יוצא בגיני צא בגין אשתך ואם אין אתה יוצא בגין אשתך וכו', ואיתא במדרש (שמו"ר פכ"ז ב) אני הוא שקרבתי ליתרו ולא רחקתיו וכו', ומיד יוצא משה לקראת חותנו אמרו יצא משה ואהרן וכו' עיי"ש, והכוונה בזה, שיתרו רצה שמושה רבינו יכבדו, ומשה רבינו לא

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. וברש"י מלאכים ממש, וביאר אאזמו"ר הרה"ק רבי מנחם זי"ע, דהנה כל אוהב ה' רוצה שיתרבו אוהבי ה', ולכן אחר שחזר יעקב מעבודת הברורין בחרן, רצה לקרב את אחיו לעבודת השי"ת ולהביאו לידי תשובה. והנה מכל מצוה הנעשית, נברא מזה מלאך, וזהו המלאכים אשר שלח יעקב אל עשו, מלאכים שנעשו מכח מצוותיו, ועי"ז רצה לעורר את אחיו לתשובה. ולכן כאשר ראה שלא פעל אצלו כלום, כאב לו שלא היה בכוחו להחזירו למוטב, וזהו דכתיב ויצר לו, (אחר שכבר נאמר וירא יעקב מאוד) משום שהוא חשב שזה שעשו אינו חוזר בתשובה, מפני שהוא בעצמו אינו כ"כ מושלם, ולכן אין בכוחו להחזירו למוטב, וזהו ויצר לו.

והא דשלח דוקא מלאכים ולא שלוחים. מפני שעשו היה בעמקי

הי' יודע מה לעשות אם לכבדו או לא, כי אין לאדם לבקש כבוד לעצמו, ועל זה א"ל הקב"ה תקרבהו ואל תרחקהו וכו', מפני שיש כמה בחינות באנשים ויש כאלו שצריכים קירוב לשם שמים, ויתרו הי' בבחינה זו, שכן לא הניח עבודה זרה שלא עבדו, וראה בעצמו שלא יהא יכול להתקרב אל ה', אא"כ יקרבהו ויתנו לו כבוד. ולכן הזהיר הקב"ה למשה, תקרבהו ואל תרחקהו, שהוא צריך לכבוד, כדי שיוכל להתרחק מן הרע. וזהו נמי מה שנאמר כאן, כה תאמרון לאדוני לעשו, שחשב יעקב אבינו, שאפשר ע"י כבוד יוכל להתקרב לה'.

ובאמת מצינו כזאת בגמ', שעל ידי כבוד אפשר להפריש אדם מן הרע, דאי' (בבא מציעא פה, א) שנזדמן רבי למקומו של רבי אלעזר ברבי שמעון, שאל לבני המקום, האם יש לו בן לאותו צדיק, אמרו לו, יש לו בן שהוא חוטא, הביאו לפניו וסמכו לרבי, ומסרו לרבי שמעון בן איסי בן לקוניא אחי אמו ללמדו תורה, בכל יום רצה

לחזור לעירו, והיה אומר למקומי אני חוזר. אמר לו: חכם עשאוך, וטלית של זהב פרסו עליך, ורבי קראו לך, ואתה אומר לכפרי אני הולך. ואז נשבע שלא יעזוב עוד את התורה, עיי"ש. הרי שעל ידי קירוב יכולים להציל הרבה.

ועוד הוסיף יעקב לחשוב מחשבות, אולי יש מניעה אחרת שעשו אינו מתקרב לעבודת ה', שמא מפני שחושב שכבר אפסה תקוה, ואף שרואה שעדיין יעקב מעוררו, אך שמא אין יעקב מבין כלל את עומק הקליפה שעשו נמצא בו, ועל זה שלח לו יעקב לאמר, אם אתה חושב שאחר כל החטאים שעשית אי אפשר עוד לשוב בתשובה, תדע לך, עם לבן גרתי, ואתה יכול להאמין לי שאני יודע עד כמה יכולים ליפול, ואעפ"כ יכולים לשוב בתשובה, כי הרי הייתי שם שנים רבות, כמ"ש ואחר עד עתה, ובוודאי יכולים עוד לשוב על הכל.

וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו, שהוא נשאר

עשו, וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו שהוא מביא עמו כל הס"א להלחם כנגדך, ואעפ"כ כתיב ויפול על צואריו וישקו וברש"י אמר רשב"י הלכה הוא בידוע שעשו שונא ליעקב, אלא שנכמרו רחמיו באותה פעם ונשקו בכל לבו, וצ"ב דהא זה סותר את עצמו, והביאור בזה הוא, אע"פ שעשו שונא ליעקב, אך אחר כל הכוחות הגדולים והנוראים שעשה יעקב להחזירו בתשובה, פעל לאותה שעה, ולא היה אפשר לבטלם לגמרי.

יה"ר שנזכה לתשובה שלימה ולגאולה שלימה בב"א.

לפני ברהמ"ז

פעם ביקש אחד מכ"ק אאזמו"ר זצלה"ה תיקון לאיזה ענין, ענה לו, פארגעס, וכאשר ביקש בכל זאת איזה תיקון, ענה לו: די תיקון איז פארגעסין עכל"ק.

והנה מצינו להרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר זצ"ל שנתן משל לסוחר העומד בדוכנו ביומא דשוקא, ובא

גנב אחד אל החנות וחסף חפץ אחת וברח, אם הסוחר פיקח הוא, מבין לכל מעשיהם, שאם ירדוף אחריו, בין כך יבואו כל החבורה של שותפי הגנב אל החנות ויבוזו את הכל. על כן גומר בדעתו יהי לו אשר חטף, ואינו רודף אחריו, ושומר את החנות מכאן ולהבא, ונושא ונותן עד שיתמלא ההיזק בכפלי כפלים. והנמשל מובן, שלא יתעקש אדם לדאוג ולהתעצב על מכשול חלילה. כי זה העצבות היא עצת היצר, להפילו ולהכשילו יותר ח"ו. רק העיקר להזהר מכאן ולהבא, שלא יקלקל עוד חלילה. ויוסיף בתורה ותפילה ותשובה בשמחה וחיית, וממילא יתוקן מה שעבר.

ועפ"ז פירש אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה, שבשעה שהיצר תופס מחנה אחת, אל ירדוף אחריו אלא ישמור מאד, שלא יפול המחנה השנית, ועל ידי עצה זו ישאר לפליטה.

קידושא רבא פרשת ויצא תשפ"ב לפ"ק

ויצק שמן על ראשה, וקשה הלא אליפז בן עשו רדף אחריו וגזל ממנו את כל אשר לו, ולא נשאר לו אלא מקלו כמ"ש כי במקלי עברתי את הירדן הזה, וא"כ מהיכן נטל השמן. ובמדרש (ט, ח) תירצו ששפע לו שמן מן השמים בדרך נס, אך מצאנו בפענח רזא לאחד מן הראשונים, שביאר דמקלו הי' חלול, שהביאו עמו תמיד מלא שמן, שיהא לו להדליק ללמוד תורה גם בדרכים, שבכל עת היה שקוע בתורה.

ואכן הצליח לצאת בשלימות מלבן, ולהוציא ממנו כל הניצוצות, ודע כי יעקב אחר שהוציא מלבן את כל כספו, לא השתמש בהם, אלא אמר נכסי חוצה לארץ אינן כדאי לי, והעמיד לפני עשיו צבורין של זהב וכסף כמין כרי ואמר לו טול את אלו. (ראה רש"י ויגש מו, ו) כי כל כוונתו לא היה אלא לעשות רצון ה'.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, והלך קודם ללמוד בבית מדרשו של עבר, ואף שאביו ואימו אמרו לו לילך ללבן, הנה מצינו בשו"ע (אבן העזר סימן א') דמצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח, ומקורו מהמשנה בן ח"י לחופה, ולכאורה איך דוחין מצוות עשה לחמש שנים אחר זמן חיובו במצוות, ופירשו הנושאי כלים (הב"ש והחלק"מ) שקבלו חז"ל שצריך ללמוד קודם הנישואין, וזה מה שמצינו אצל יעקב שקודם שהלך לישא אשה ולהתעסק עם לבן היה מקדים ללמוד תורה.

וכן מצינו שלאחר שהלך מבית מדרשו של עבר נשאר שקוע בתורתו עד שגם חלומותיו היו קודש, כפי שדרשו חז"ל ויקץ יעקב משנתו ר' יוחנן אמר 'ממשנתו'.

והנה לאחר שהתעורר, ואמר מה נורא המקום הזה וגו', כתיב שהקים מצבה,

סעודה שלישית פרשת ויצא תשפ"ב לפ"ק

פ"ב) אותי עזבו מקור מים חיים וגו',
ודבר זה מורה שבעוה"ז אפשר
להתקרב מאד להקב"ה, והאבן גדולה
על פי הבאר, אך נמצא על הבאר האבן
הגדולה בה"א הידיעה, שהוא היצר
הרע, (ראה מדרש ע, י) שנקרא אבן
כמ"ש אם אבן הוא נימוח, שנמצא על
פי הבאר, ואין נותנת לעבור בה,
ולהתקרב לה'.

והנה שם שלשה עדרי צאן וגו' כי מן
הבאר ההוא ישקו העדרים, וראה
שאינם מוציאים מים מן הבאר, על כן
שאלם, ויאמר להם יעקב אחי מאין
אתם, ויאמרו מחרן אנחנו, כלומר
מחרונו של הקב"ה אנו בורחים, שהיו
שקועים בעבירות ועל כן חששו
מלהתקרב לה', על כן עוררם לתשובה
ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור,
כלומר הידעתם שאפשר ללבן
עונותיכם כשלג, וזהו לבן שיוצא
מנחו"ר אותיות חרו"ן.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.
מבאר שבע, ממקום אביו הצדיק, של
שייך שם ענין רע כלל, והולך אל חרן,
וכדאי' בחז"ל שהוא מלשון חרון אף,
שהרשעים במעשיהם מביאים חרון
אף לעולם, על כן עתה כשנצרך ללכת
לבית לבן הרשע, חשש מה יהא
בסופו, על כן גילה לו ה' בחלום והנה
מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו,
שאכן יש שם הרבה עליות וירידות,
והנה ה' נצב עליו וגו', והבטיח לו
ושמרתיו בכל אשר תלך והשבתיו אל
האדמה הזאת וגו'. ולכן מיד בקומו
משנתו אמר, אכן יש ה' במקום הזה,
ואנכי לא ידעתי, שדוקא במקום
הגשמיות ניתן להשיג הרבה מאד, וזה
שער השמים.

לאחר כל ההכנה, כשהגיע לארם,
וירא והנה באר בשדה, שדה רומז
לעולם הזה, שהוא כשדה הזה
שצריכים לעבדה ולשמרה, באר
המים, רומז להקב"ה כמ"ש (ירמיה

אבל יעקב אבינו עצמו, כיון שהיה לו התחזקות גדולה אחר ההבטחות מהקב"ה, כמ"ש וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם. וברש"י משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לכו את רגליו ונעשה קל ללכת, ובמדרש מוסיף שאין הרגל נושא את האדם, אלא האדם נושא את הרגליים, כי כאשר האדם ברוח טובה ובוטח בה', אזי יכול לשאת את רגליו, על כן ניגש יעקב לעזור להם.

והורה להם את הדרך ילכו בה, עפ"י דברי המדרש (שה"ש א, ד) רבי חנינא בן דוסא ראה איך שאנשי עירו מעלים עולות ושלמים, אמר כולם מעלים שלמים לירושלים ואני איני מעלה כלום וכו', מצא אבן אחת אמר הרי עלי להעלותה לירושלים, בקש לשכור לו פועלים ולא היה לו לשלם להם, זימן לו הקב"ה חמשה מלאכים בדמות בני אדם אמרו לו, רבי תן לנו

חמשה סלעים ואנו מעלים אבן לירושלים, 'ובלבד שתתן ירך עמנו', ונתן ידו עמהם ונמצאו עומדין בירושלים וכו' עיי"ש. מכאן למדנו שהאדם צריך לעשות מה שבכוחו והשאר ישלימו מן השמים,

וזה מה שהראה להם יעקב אבינו, איך לכבוש היצר, לעשות מה שביכולתו שבוודאי לא ברא הקב"ה עולמו כדי שיפלו ח"ו ביד היצר, והקב"ה אדרבא עוזר שיוכל לכבוש יצרו, ולכן צריך להחשיב כל דבר קטן שהאדם עושה. וזהו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר, וברש"י כמי שמעביר את הפקק מעל פי צלוחית, שרצה להראות להם שלפעמים אף בדבר קטן אפשר להתגבר על היצר.

כן יעזרנו ה' לעבדו באמת, ולעשות נחת רוח לפניו ונזכה לגאולה השלימה במהרה ברחמים אמן.

פניני חסידות

מלוקט משיעוריו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בספר ליקוטי אמרים תניא

פרק ד'

ועוד יש לכל נפש אלהית שלשה לבושים שהם מחשבה דבור ומעשה של תרי"ג מצות התורה.

לנפש האלוקית להתבטא, ואפשר לה להוציא רצונה לפועל באמצעות הלבושים.

ונקראו 'לבושים' ע"ש שהם דברים חיצוניים, שאפשר להחליפם בקלות כבגד. שכן אפשר לדבר או לעשות גם דיבורים ומעשים שאינם כפי ערך ומדרגת הנפש בפנימיותו. ואפי' מחשבה שהיא דבר שיותר פנימי וקרוב לנפש, בכל זאת יכול אדם לחשוב מחשבות במוחו ולצייר בדמיונו דברים שונים כפי בחירתו. משא"כ כוחות הנפש הם בפנימיות האדם, ולא שייך 'לזייף' בהם.

לעיל למדנו על הכוחות שבנפש עצמה, שהם שכל ומידות, וכאן מתבאר שיש לנפש 'לבושים': מחשבה, דיבור ומעשה שהם כלי ביטוי.

ומש"כ יש לכל נפש אלקית וכו' אין כוונתו דלבושים אלו שייכים רק לנפש האלוקית, דהא הנפש הבהמית גם מתבטאת בג' דרכים אלו, ואדרבה, כפי שכבר הבאנו מדברי שערי קדושה (חלק א' שער א'), הנפש האלוקית 'מדברת' עם הגוף בתיווך הנפש הבהמית, אלא כוונת הדברים שיש לה לבושים, היינו דיש דרך

מחשבה דבור ומעשה של תרי"ג מצות התורה.

רק לקיים מצוות ה', על כן יכולה היא להתבטא רק בלבושים של תרי"ג

מכיון שהנפש האלוקית נמשכת רק לעינים רוחניים, ועיניה וחפצה הוא

מצוות התורה, ע"י קיומן במחשבה
דיבור ומעשה.

שכשהאדם מקיים במעשה כל מצות מעשיות ובדבור הוא עוסק וכו' הרי כללות תרי"ג אברי נפשו מלובשים בתרי"ג מצות התורה.

מקור הענין של 'תרי"ג אברי נפשו',
הוא **בשערי קדושה** למהרח"ו (ח"א
ש"א). שם מבואר שיש בנפש תרי"ג
כוחות של חיות רוחנית שהם מחיים
את תרי"ג חלקי הגוף (שהם רמ"ח
אברים ושס"ה גידים).

ובפרטות בחי' חב"ד שבנפשו מלובשות בהשגת התורה וכו' והמדות שהן יראה ואהבה וענפיהן ותולדותיהן מלובשות בקיום המצות במעשה ובדבור שהוא ת"ת שכנגד כולן.

ובפרטות, כלומר עתה יחלק איזה
מצוות שייך לשכל ואיזה למידות.
ובאמת בכל מצוה גם זה שעיקרו
'מעשה' יש לו גם בחינה של מחשבה
ודיבור, כדאיתא בספה"ק **דרך
פיקודיך** (ובפרט בהקדמתו, **שכ"ק
אאזמו"ר זצ"ל** היה מזרז ללומדה)
דיש בכל מצוה ומצוה ענין מחשבה
דיבור ומעשה, ולכן אף במצוה
שעיקרו מעשה, בכל זאת יש להוסיף
עליה, בכוונת המצוות ובלמיד
הלכותיהן, מלבד עשייתן, ובזה
מקיימין המצוות בשלימות. ולכן
במצוות שאין יכול לקיימם במעשה,

יקיים לפחות חלק הדיבור והמחשבה
שבה. ובזה מרוויח שייכות למצוה,
על דרך שנאמר, ונשלמה פרים
שפתינו.
אבל זה ברור הוא, שמצוה שהיא
חובה על האדם במעשה כגון תפילין,
חיובים לעשות את המעשה כדי
לקיימה. ואיננו אומרים שיש עוד דרך
לקיימה ע"י מחשבה או דיבור. דמי
שעוסק בהלכות תפילין הרי הוא
מקיים מצות ת"ת אך לא מצות
תפילין. ולכן שנינו כאן, שיש חילוק בין
סוגי המצוות, דהמוחין שבנפש
מתלבשים בהשגת התורה, והמידות

מתלבשים במצוות שבמעשה
ובדיבור.

שהוא משיג בפרד"ס כפי יכולת השגתו ושרש נפשו למעלה.

כי יש אנשים ששורש נפשם ללמוד פשט, ויש מהם שענינם הלכות או אגדות וכו'. ובאגרת הקודש פרק י"ג, שבית הלל ששורשם ממידת החסד

לכן היו מלמדין זכות להקל ולהתיר, משא"כ ב"ש שמידתם מצד הגבורות ועיי"ש.

כי האהבה היא שרש כל רמ"ח מ"ע וממנה הן נמשכות ובלעדה אין להן קיום אמיתי.

לכאורה, אפשר לאדם לצאת ידי חובת מצוות מעשיות גם אם מקיימן בלא שום רגש. ומאידך, אם רק יעורר הרגש ולא יקיים המעשה – לא קיים המצוה. אם כן מה השייכות בין המידות למצוה? לכן דייק בלשונו

ובלעדה אין להם קיום אמיתי דהאופן הנכון והרצוי לקיים המצוות הוא לעשות המעשים מתוך אהבה ויראה. והמקיים מצוות בצורה הראויה הרי הן מלבוש למידות שבנפשו. וע' להלן מה שיש עוד לעיין בזה.

והנה שלשה לבושים אלו מהתורה ומצותיה אף שנקראים לבושים לנפש רוח ונשמה עם כל זה גבהה וגדלה מעלתם לאין קץ וסוף על מעלת נפש רוח ונשמה עצמן.

אכן בכל לבוש [מחשבה דיבור ומעשה], כגון שעושה מעשה, אין ל'מעשה' כל כך חשיבות, כמו עצם פנימיות נפש האדם, כי המעשה הוא רק ביטוי לנפשו. משא"כ אם מתלבש

המחשבה דיבור או מעשה, ב'מצוות של הקב"ה', הרי בשעה שעושה את המצוה הרי נפשו מלובש ב'רצון העליון', שהיא הרבה יותר גבוהה

ממעלת נפש האדם עצמו, וזהו חשיבות קיום המצוות בפועל.

וצמצם הקב"ה רצונו וחכמתו בתרי"ג מצות התורה ובהלכותיהן ובצורפי אותיות תנ"ך.

וקדושה בעצם צירופי האותיות שבתנ"ך. ועיין בסיום לשונו שם, שמחדש שאף לגבי תושבע"פ: ואף על פי כן יש לאדם לעסוק בכל התורה גם בדברים שלא יוכל להבין, ולעיתיד לבא יזכה להבין ולהשיג כל התורה שעסק בה בעולם הזה ולא השיגה מקוצר דעתו.

מה שכתב **ובצורפי אותיות תנ"ך**, אולי ניתן לבאר עפ"י מש"כ בשו"ע הרב (הלכות ת"ת פ"ב סע' י"ב י"ג) דבתורה שבע"פ אם אינו מבין הפירוש אינו נחשב לימוד כלל, אך בתורה שבכתב אם מוציא בשפתיו אף על פי שאינו מבין אפילו פירוש המלות, הרי זה מקיים מצות ולמדתם. כלומר שיש חשיבות

ולכן נמשלה התורה למים מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך כך התורה ירדה ממקום כבוד.

של המים שאף כשיורד נשאר אותו מים. כי ענין קיום הרצון, אינו תלוי באיזה לבוש הוא בא, כגון אם הרב מבקש דבר קשה או רק מבקש כוס תה, בשתייהם יש בשלימות הענין של מילוי הרצון. וזהו מ"ש בהמשך הפרק, שאף שהתורה נתלבשה בדברים גשמיים הרי זה כמחבק את

הוסיף לבאר בזה ענין ההשתלשלות, כדי לבאר ההבדל בין הנשמה למצוות, שהנשמה אף שהיא חלק אלוה-ה ממעל, הרי היא רק 'נמשכת' מחכמה עילאה ונקראים 'בנים' למקום, ונמצאת בדרגא אחרת, משא"כ רצון העליון אינו משתנה כלל אלא הרצון מתלבש בלבוש נוסף שאין לה כל שינוי באמת, וזה המשל

לבוש לבוש אחד בין שהוא לבוש כמה לבושים, מאחר שגוף המלך בתוכם.

המלך, שאין הפרש במעלת התקרבותו למלך בין מחבקו כשהוא

ומשם נסעה וירדה בסתר המדרגות ממדרגה למדרגה בהשתלשלות העולמות עד שנתלבשה בדברים גשמיים ועניי עול ם הזה שהן רוב מצות התורה וכו' כדי שתהא כל מחשבה תפיסא בהן וכו' ומתלבשת בהן ומאחר שהתורה ומצותיה מלבישים כל עשר בחי' הנפש וכל תרי"ג אבריה מראשה ועד רגלה.

אלא בהכשר המצוה או הידורה. והרי כאן בתניא משמע שמטרת המצוה עצמה, שיתלבש בה הנפש.

ואשר על כן נראה, עפ"י דברי התניא לעיל **'ובלעדה אין להם קיום אמיתי'**, שאנו דנים כאן בתניא ב'קיום האמיתי', לפי תכלית כוונת המצוות המבואר בפנימיות התורה, שבלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא וכו', (וראה עוד בפרק ל"ט בגדרי שלא לשמה) וזהו גם כן חלק מרצון העליון, ואין אנו דנים כאן אם עפ"י השו"ע קיים או לא, ויש לעיין עוד.

כאן נאמר שמטרת המצוות, היינו זה שנצטמצם רצון העליון בענינים גשמיים, הוא בכדי שיוכל להלביש את הנפש, ולכאורה אם המצוה הוא רק המעשה בפועל, והקדמת הרגש הוא רק דרך לקיימו ביותר הידור, א"כ יש מקום לשאול, שאף אחר שמקיים המצוות ע"י הקדמת האהבה, סוכ"ס כיון שלמעשה ניתן לקיים עפ"י השו"ע המצוה אף בלא זה, הרי אין האהבה נעשה חלק מהמצוה אלא כעין הידור מצוה, שבא לגרום שיהא המצוה ביותר חיות וביותר שלימות. לכאורה נמצא שמידת אהבה לא נתלבשה

ומאחר שהתורה ומצותיה מלבישים כל עשר בחי' הנפש וכו' הרי כולה צרורה בצרור החיים וכו', כמ"ש צורי אחסה בו וכתוב כצנה רצון תעטרנו שהוא רצונו וחכמתו יתברך המלובשים בתורתו ומצותיה.

כלומר שבשעת המצוה רצון העליון מקיפה את נפש האדם, ידוע המעשה, שהיה בעיר אחת 'מוסר' שהיה מלשין אצל הגויים על אחיו מבני ישראל, וסבלו ממנו מאד, עד שעלה בדעתם לשלוח אל הרבי **מלובלין זי"ע** להזכיר את המוסר הזה שיפעל הרבי כנגדו. וכשבאו אליו היה זה בימי החנוכה, הביט הרבי בקוויטל וענה: הרי יהודי זה מאיר בכל העולמות... הלכו ובדקו הדבר, ומצאו שבאותו הזמן היה עסוק היהודי הזה בהדלקת נ"ח, ואכן אחר זמן הזכירוהו שוב לפני הרבי וברכס ופעל נגד אותו מוסר. והן הן הדברים, דבקיום תורה ומצוות מתלבשת הנפש ברצון העליון בבחינה גבוהה יותר ממעלת נשמת ישראל בעצמה.

סיכום הפרק:

בפרק זה נתבאר שהמצוות הם רצון העליון, והם גבוהים לאין קץ על דרגת נשמות ישראל, ובשעה שהאדם מקיים מצוה בפועל במחשבה דיבור ומעשה, הרי הוא מלביש את הנפש שלו, עם קיום רצון העליון ב"ה.

בס"ד השיעור מתקיים בכל שבוע בבית מדרשינו בבני ברק, רחוב חזון

איש 76 יום ג' בערב, בשעה 9:30

אחר הבדלה פרישת ויצא תשפ"ב לפ"ק

בשבוע הבא בשבת קודש היארצייט של אא"ז הרה"ק רבי מנחם מאמשינאווי זי"ע, הוא אמר פעם שכל אחד צריך צוויי זייגערס, איינס אז 'עס איז שפעט' אין איינס 'אז מען האט נאך נישט פארשפעטיגט'. כ"ק אזמו"ר זצללה"ה הוסיף שהשעון השני איז וויכטיגער.

להרה"ק רבי מנחם זי"ע היה גרויסע חסידים אחד המיוחד שבהם היה ה'סאכינאווער רב' ר' שמחה'לע, הוא זכה להסתופף עוד אצל זקינו הרה"ק מווארקי ואצל אביו הרה"ק רבי יעקב דוד, והיה לו ביטול גדול לפני הרה"ק רבי מנחם, ואפילו לעת זקנותו, היה עומד בפשטות בשווה עם האברכים על הספסל.

הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע מאמשינאווי העמיד את ר' שמחה שיכהן ברבנות בעיר סאכינאווי כדי שתהי' לו איזה מקור לפרנסתו, אך ר' שמחה התנה עמם שני תנאים, שאינו צריך להגיד 'דרשות', כי לא ידע איך לדבר בפני הקהל, וגם שאין מוטל עליו לפסוק 'שאלות' כי אמר שאינו יודע לפסוק.

לאחר זמן, הגיע העת לתקן בדק הבית ב'בית המדרש' בסאכינאווי, שהיה כבר במצב גרוע מאד. על כן באו ראשי הקהילה לרבם ר' שמחה, וביקשוהו שיגיד 'דרשה' לעורר את הציבור שינדבו מעות לצורך זה. ואדרבא היות שאין דרכו להגיד דרשות, והיום ישנה מנהגו, יבינו כולם את גודל הנחיצות שבדבר. השיב להם ר' שמחה שהינו מסכים לכך, אך אינו יודע מה לדבר. היה שם אחד מבני הקהילה בשם ר' יחזקאל, והלה אמר, שכבר הכין 'דרשה' עבור הרב, וכך יוכל לשאת את דברו, והסכים ר' שמחה.

כשהגיע מועד אמירת ה'דרשה', ר' יחזקאל בהכירו את גודל תמימותו וצדקתו של ר' שמחה רצה 'להזהיר' את הרב שבשעת אמירת ה'דרשה' לא יגיד הדבר בשם אומרו, אך שכח מזה והנה כבר עומד ר' שמחה ומתחיל את ה'דרשה'. ואכן, את אשר דימה בנפשו כן היה...

וכה היו דברי הרב: הנה באו אלי ראשי הקהילה, ואמרו לי שעלינו לתקן את הבית המדרש, ושאינו יודע דבר בשם אומרו, ואמרת להם שאינו יכול להגיד דרשות, אזי אמר לי

'חצקלי' שידוע מזה ולכך כבר הכין 'דרשה' עבורי, והוא אמר שאגיד כך וכך... ובכל ב' תיבות שבתוך ה'דרשה', הזכיר: חצקל אמר שאגיד כך וכך, וחצקל אמר שאגיד כך...

אך תוך כדי דבריו נודעק לפתע ר' שמחה וקרא בהתרגשות: 'קדושת בית הכנסת איז דאך אזוי גרויס'... ונפל מתעלף. וזה היה גמר הדרשה. הוא היה רב שלא לימד רק את התורה אלא גם לימד את העם להכיר את נותן התורה.

ההנהגה של רבי מנחם זי"ע היה זייער א ווייעבע, כ"ק אזמו"ר זצלה"ה היה אומר, אין אמשינאווי איז געווען געלאסן, ס'איז נישט געווען קיין האר פון שארפקייט. חוץ מפעמיים קרה בערב יום הקדוש שהיה נסער מאד.

הוא נסתלק בתקופה קשה, עת מלחמת העולם הראשונה, וליבו נקרע מרוב צער, עד שהרופא שבא לבדוק את ליבו שאלו בשפה האשכנזית, הער ראבינער, פון וואנעט איז אייער הארץ אזוי צעצויגען געווארען, ענה ואמר, פון יודישע צרות...

זכותו יגן עלינו ועכ"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

ידידים רוממוך בשירה קדמוך

ברכות מאליפות מנפש ועד בשר למע"כ ידידינו היקר ראש וראשון לכל קדשי בית אמשינאווי

הכל גומרין עליו את ההלל בנעימה

הגה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

לרגל שמחת נישואי בתו בשעטו"מ

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, אך טוב וחסד ירדפוהו וישגוהו כל הימים ויזכו לראות בנים

ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

כעתירת ידידו ואוהבו

מנחם מענדל ויסברוד

בית המדרש דהסידי אמשינאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רחוב חזון איש 76 בני ברק

ערש"ק פר' וישלח תשפ"ב

הודעה חשובה

הננו להודיע כי לרגל יומא דהילולא של רבינו

האדמו"ר האמצעי

הרה"ק רבי מנחם מאמשינאוו זי"ע

החל בש"ק וישלח ט"ז כסלו

יערוך כ"ק אדמו"ר שליט"א את שולחנו בבית מדרשינו

בשעה 9:30

בברכת שבת שלום ומבורך